

	Třída	extenzivní					intenzivní				
		HTZ (g)	OH (kg/hl)	FN (s)	NL (%)	SEDI (ml)	HTZ (g)	OH (kg/hl)	FN (s)	NL (%)	SEDI (ml)
RGT Cesario	B	44,8	74,6	320	11,4	28	45,9	76,3	373	15,0	45
RGT Premiant	E	47,0	77,7	350	12,3	36	48,6	79,4	414	16,8	57
RGT Reform	A	50,3	76,6	419	12,4	33	54,4	78,3	454	15,8	46
RGT Sacramento	C	50,5	77,0	395	13,1	25	50,7	77,7	410	13,2	26
Rivero	B	47,4	76,4	435	14,0	37	47,9	78,2	450	15,5	54
Safari	B	56,8	78,3	298	13,6	29	50,3	78,1	270	14,5	35
Sheriff	C	47,5	75,3	383	12,9	26	49,3	77,4	388	14,1	35
Sofolk CS	C	51,6	78,4	405	13,4	29	50,7	79,3	447	17,1	39
Sofru	A	57,4	75,4	325	12,3	30	56,9	76,5	364	15,8	39
Solindo CS	B	55,7	77,5	384	12,7	29	50,8	78,7	425	16,1	40
Somtuoso CS	B	49,6	76,7	380	12,2	24	50,4	78,4	430	15,6	35
Sonergy	A	48,1	77,6	386	14,8	41	47,8	77,9	411	16,4	49
Sosthene	A	49,4	75,9	397	12,0	29	48,1	76,5	409	14,8	36
Steffi	B	50,1	76,1	249	12,1	20	50,9	78,6	272	13,3	33
Tobak	B	50,0	74,3	363	11,4	24	52,5	77,8	392	14,1	31
Tonnage	C	51,3	73,2	228	10,9	14	50,2	75,9	285	13,8	20
Tulecká	A	44,6	73,8	208	11,8	28	50,8	76,4	278	15,9	37
Turandot	A	51,7	76,0	248	11,9	28	55,2	78,0	326	15,8	47
Vanessa	C	48,9	73,4	314	11,8	16	48,6	74,8	334	15,2	28
Viki	E	42,4	74,9	333	11,2	30	50,8	77,6	386	15,1	49
Viriato	A	56,2	78,4	378	13,9	29	55,0	79,6	385	15,4	36
WPB Calgary	B	49,3	74,7	368	11,6	26	48,7	74,9	406	14,7	35

Mezinárodní soutěž pěstebních technologií obilnin v Kroměříži z pohledu vývoje vybraných parametrů v letech 2014-2019

Jergl, Z., Tvarůžek, L.,
Agrotest fyto, s.r.o., Havlíčkova 2787, Kroměříž

Projekt Mezinárodní soutěže pěstebních technologií obilnin je v Kroměříži realizován již sedmým rokem. Jeho úspěšnost je dána trvalým zájmem široké zemědělské veřejnosti o poznatky z nových technologických přístupů v rámci pěstování obilnin.

Zpětným pohledem nabízí možnost sledovat vývoj vybraných parametrů a úplnou historii použitých technologií, což poskytuje velmi cenná data pro analýzy širokého záběru.

Sledované parametry:

Výnosy:

V rámci Soutěže technologií je od roku 2015 patrný meziroční postupný pokles dosahovaných hodnot průměrných výnosů u obou druhů obilnin. U ozimých pšenic od 13,9 t/ha v roce 2015 po 10,5 t/ha v roce 2018 (graf 1). Pozvolný trend poklesu průměrných hodnot výnosů byl zaznamenán i v rámci celé České republiky.

Obdobný trend poklesu výnosů byl zřetelný i u jarních ječmenů a rovněž odpovídal hodnotám celostátního průměru. Oproti 11,2 t/ha v roce 2015 hodnoty výnosů v soutěžích technologií poklesly až na 6,8 t/ha v roce 2018. Rok 2015 byl tak rokem z pohledu výnosů rekordním, který se vyskytuje jen v případech, kdy se v průběhu vegetace setká hned několik pozitivně působících faktorů, jako jsou příhodné rozložení povětrnostních vlivů bez extrémních výkyvů, malý výskyt škůdců a chorob, dostatek slunečního záření v průběhu dozrávání apod. Naopak nevhodně rozložené srážky v průběhu vegetační sezóny, delší suchá období či rychlý nástup vyšších teplot na začátku jara a deštivé období žní mohou působit opačným směrem.

Počty aplikací a výnos:

U ozimých pšenic dochází ze strany účastníků v průběhu posledních let ke snižování počtu aplikací. Ve srovnání průměrných hodnot za jednotlivé roky se jedná o nepatrné změny, ale u konkrétních případů se přístup k intenzitě vstupů značně měnil. V průměru šlo o pokles o jednu aplikaci v posledních dvou letech oproti létům předchozím, tedy z 8 na 7. Prokazatelný vliv na výnos není v tomto případě porovnáváním daty prokázán. K podobnému trendu došlo i u jarních ječmenů. Poklesly zde jak průměrné počty aplikací (z 5 na 4), tak i výnosy (z 11 t/ha na 6,8 t/ha).

Snížení počtu aplikací o jednu se na první pohled neprojevalo v dosažených výnosech. To platí u obou plodin ozimé pšenice i u jarních ječmenů. Při stejném počtu aplikací byly také dosahovány rozdílné výnosy. Snížení jejich počtu je však v poslední době cílem, protože se zásadně projevuje do konečné ekonomiky pěstování v daném ročníku.

Náklady:

V letech 2014–2016 byly ze strany účastníků soutěže postupně zvyšovány náklady na pesticidy a hnojiva (dále jen POR) u ozimých pšenic ve snaze docílit vysokých výnosů. V letech následujících došlo k trvalému snižování těchto nákladů (graf 2). Účastníci tak volili jinou strategii, než na počátku soutěže. Projevili snahu o optimalizaci nákladů, ale asi také reagovali na odlišné podmínky pěstitelských ročníků, které vynechání některých finálních aplikací umožňovaly, protože by již tyto byly neúčinné (příkladem je kvalitativní přihnojení pšenic v roce 2018, kdy bezesrážkové období nepřálo těmto aplikacím. Současně však bylo možné v těchto podmínkách i redukovat intenzitu fungicidní ochrany, protože rozvoj chorob byl méně intenzivní).

Jarní ječmeny prošly z pohledu vynaložených nákladů na POR a hnojiva podobným trendem poklesu jako ozimé pšenice s tím rozdílem, že tento byl patrný již od roku 2014 (graf 3). Opět se zde projevila snaha účastníků dosáhnout produkce v maximální kvalitě s minimálními náklady, tedy dosažením úrovně kvality sladovnické ječmene.

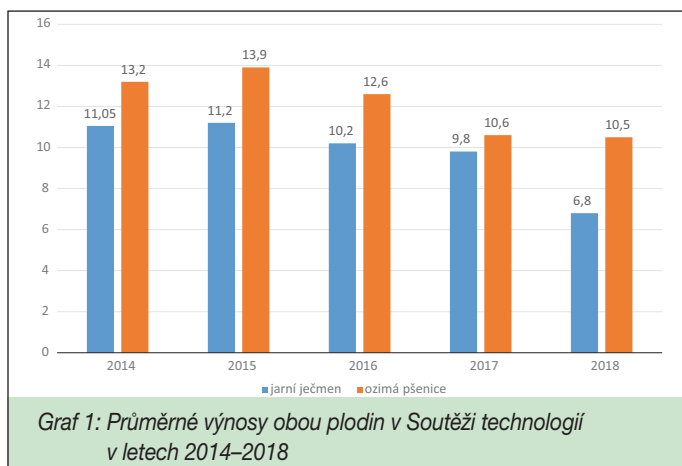
U nákladů na POR a hnojiva existuje mez maximální efektivity, tedy hranice, za kterou již vynaložené náklady nepřináší vyšší výnosy ani vyšší kvalitu zrna.

Výživa a výnosy:

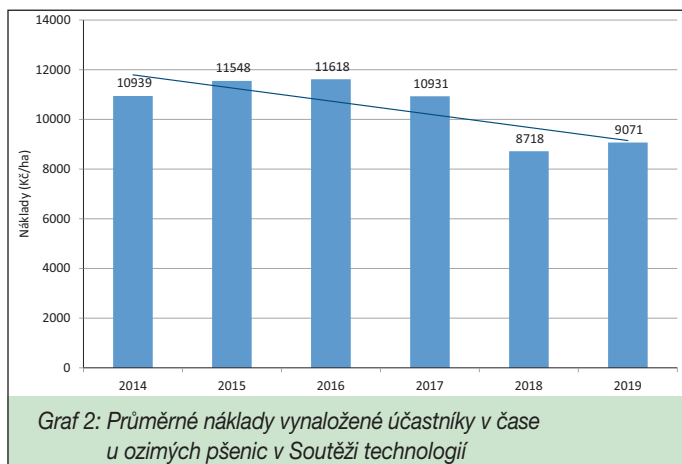
V počátečních letech soutěže zvyšovali účastníci u ozimých pšenic množství dodávaného dusíku ve snaze dosáhnout vysokých výnosů. Výnosy se také shodou okolností v prvních třech letech pohybovaly okolo 13 t/ha. Od roku 2017 došlo ke zlomu ve výši výnosů, které začaly postupně klesat patrně vlivem změny průběhu počasí. Účastníci snižovali dávky dodávaného dusíku a hledali tak optimální nastavení výživy s ohledem na maximální kvalitu sklizně (graf 4).

U jarních ječmenů byla situace obdobná (graf 5). Zde hrálo významnou roli množství N-látek v zrna pro stanovení sladovnického ječmene. Horní hranice kvality pro sladovnický ječmen s hodnotou 12 % tak byla v posledních letech často v soutěži překračována a mnohá zadání tak skončila v kategorii ječmene krmného. Proto je snahou účastníků omezovat dávky dodaného dusíku.

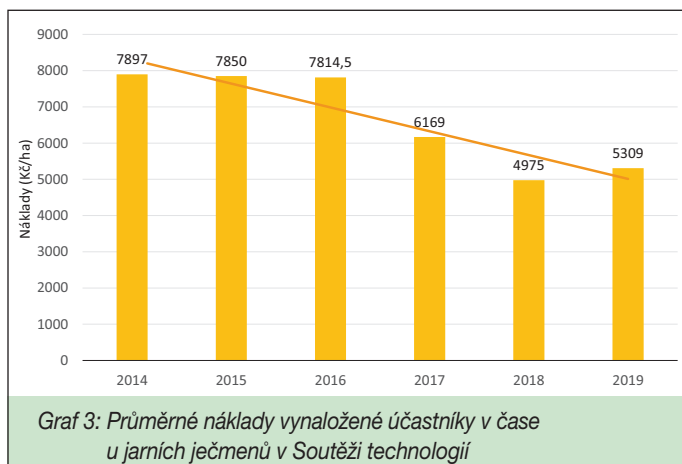
Výsledek vznikl za podpory Ministerstva zemědělství, institucionální podpora MZE-RO1118

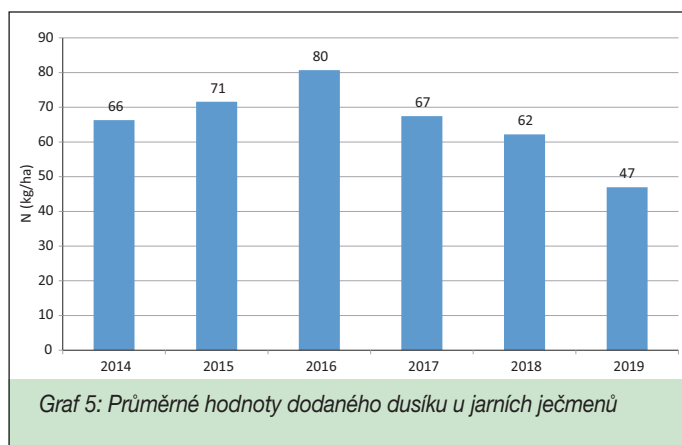
Graf 1: Průměrné výnosy obou plodin v Soutěži technologií v letech 2014–2018

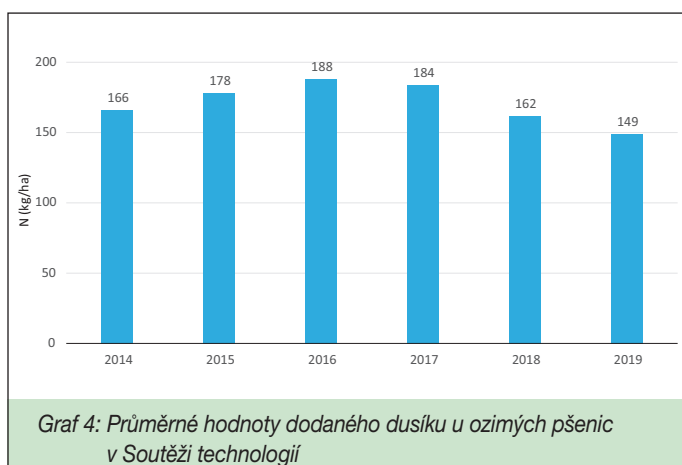
Graf 2: Průměrné náklady vynaložené účastníky v čase u ozimých pšenic v Soutěži technologií

Graf 3: Průměrné náklady vynaložené účastníky v čase u jarních ječmenů v Soutěži technologií

Graf 5: Průměrné hodnoty dodaného dusíku u jarních ječmenů

Graf 4: Průměrné hodnoty dodaného dusíku u ozimých pšenic v Soutěži technologií